

Pertge acceptan ils ins la roda da vent ed ils auters betg?

In cedesch descriva ils facturs per il consentiment

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

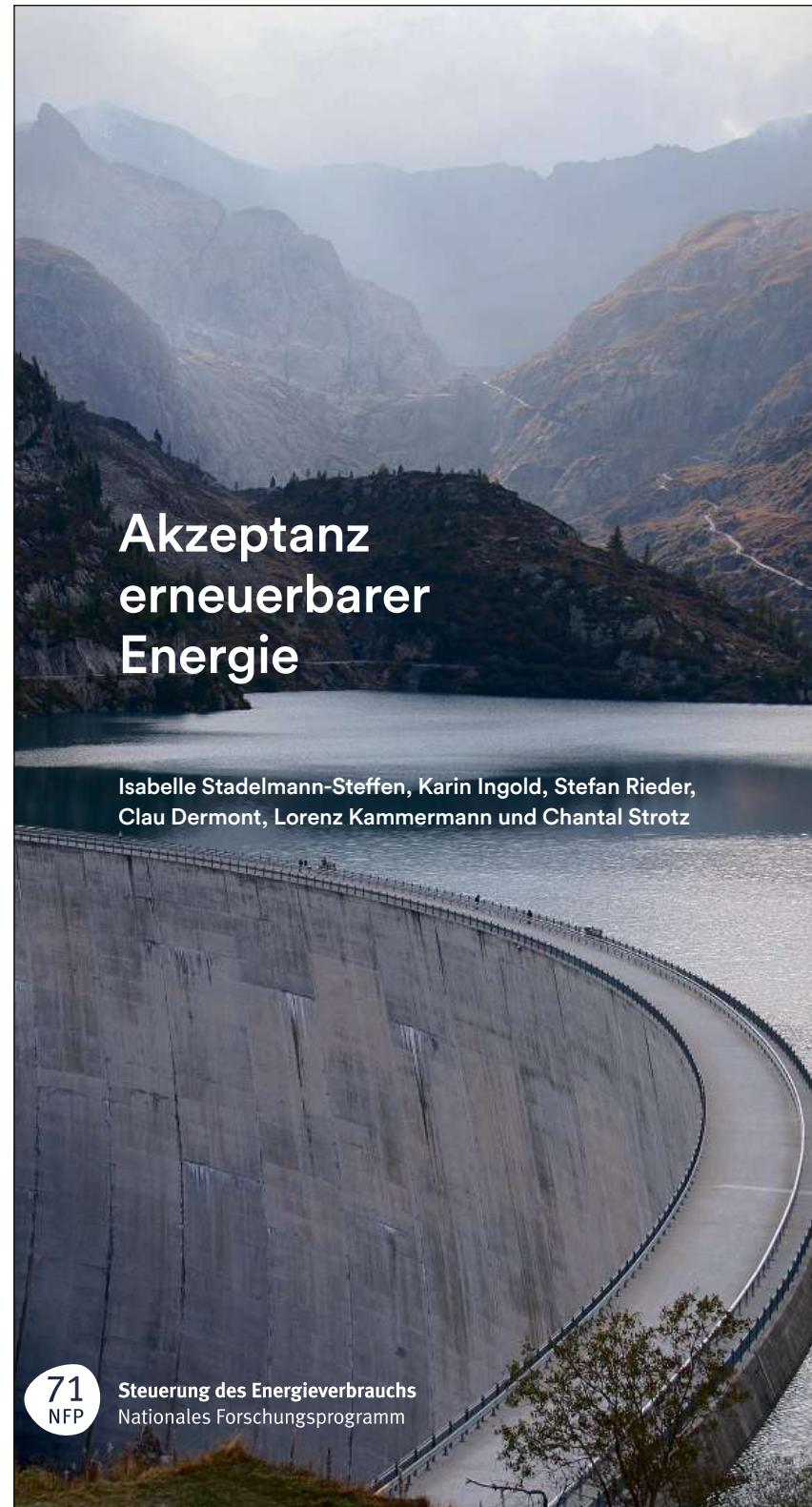
■ La strategia d'energia 2050 è decida. La gronda laver stat anc avant porta. Sche las ovras atomaras vegnan tschentadas giu dovra la Svizra novas funtaunas da current: rodas da vent, pitschnas ovras idraulicas, indrizs solars u forsa energia geotermica. Ma tge èsi sche la populaziun locala refusa novs indrizs? Quest dilemma tracta il nov cedesch «Akzeptanz erneuerbarer Energie», scrits da sis politologs. Els na sa cuntentan betg mo cun analisar problems. Els constateschan cunzunt era che rodas da vent u pitschnas ovras idraulicas èn vegnididas planisadas e bajegiadas cun success ils ultims onns – e quai cun il consentiment da la populaziun locala. Els erueschan ils facturs ch'influenzeschan l'acceptanza da la populaziun. Las recumandaziuns praticas a la fin dal cedesch (guarda fanesta) pon interessar era vischnancas, interpresas u persunas singulas che lessan realisar in indriz u in'o-vra.

Ils ins dian na, ils auters gea

En duas vischnancas – a Walibach (VS) ed a Grindelwald (BE) – han ins planisà mintgamai ina pitschna ovra idraulica. En omaduas vischnancas hai dà opposiziun. Ma il davos ha Walibach pudi realisar l'ovra e Grindelwald ha stuì sepulir il project. Tge facturs pericleteschan u promovan l'acceptanza?

Ils politologs han interrogà passa 4000 personas ch'en representativas per la populaziun svizra. Ina raschun per opposiziun locala pon esser resalvas generalas encounter ina tecnologia, vul dir: Tgi ch'e en general encounter geotermia na vegg mai a beneventar in project cun questa tecnologia en sia vischinanza.

Ina ferma rolla gioga era la concepcion concreta d'in project, pia la grondezza, il lieu e l'influenza sin la natira, vul dir: Anc sch'ina persuna è da principi per energia da vent po ella tuttenina s'opponer sch'i vegg planisà in entir guaud da tarmetas rodas amez la natira intacta. In

project cun mo paucas rodas beneventass la medema persuna dentant.

Fitg impurtantas èn plinavant las proceduras. Ils burgais svizzers èn disads – or da vista dad auters pajais forsa era maldissads – ch'els pon cundecider. Perquai èsi decisiv dad infurmari già baud la populaziun ed integrar sias propostas en la planisaziun. Tgi ch'ha la pussaivladad da sa participar accepta pli tgunsch in project.

Promoziun po restrenscher

Il cedesch dat plinavant ina survista davart il svilup da la politica d'energia dals ultims 50 onns – cunzunt cun il focus sin las energias regenerablas. Ils auturs dedigeschan er in chapitel a las pitschnas

ovras idraulicas. Remartgabel è: En quels chantuns che possedan atgnamain instruments da promover la forza idraulica vegnan bajegiadas per part pli paucas ovras pitschnas. L'emprim mument para quai cuntradictoric, ma igl è sa mussà che reglas – era sch'ellas han l'intenzion da promover – pon ralentar u restrenscher projects per ovras pitschnas. Gist il Grischun ha perquai renunzià explicit da stgaffir reglas per ovras pitschnas.

«Akzeptanz erneuerbarer Energie», dad Isabelle Stadelmann, Karin Ingold, Stefan Rieder, Clau Dermont, Lorenz Kammermann e Chantal Strotz, 150 paginas, 28 francs, Berna, 2018, ISBN per la versiun stampada 978-3-03825-010-4, ISBN per la versiun digitala 978-3-03825-011-1, da retrair tar strotz@interface-pol.ch

Set recumandaziuns da sis perscrutaders

Sis auturs han perscrutà en il rom d'in project dal Fond naziunal svizzer l'acceptanza da l'energia regenerabla. Il cedesch preschenta ina part da lur enconuschienschas. A la fin formuleschan els set recumandaziuns per augmentar quest'acceptanza e per cuntascher la finamira ambiziosa da la strategia d'energia 2050.

Consens ed ina politica da pass pitschnens: Blers burgais teman gronds custs e refusen projects che custan blier. Perquai èsi pli prudent da far ina politica da consens e da pass pitschnens. Uschia po la populaziun rimnar experientschas ed è suenter forsa pronta da far ulteriurs pass. «La populaziun para d'acceptar pli tgunsch ina nova roda da vent sch'i dat già ina tala en la vischinanza.»

Promoturs vardaivels: Plans en il sectur dad energias regenerablas dovràn promoturs vardaivels che stattan en persuenter. Sin stgalim local è l'engaschi d'in iniziант u d'in interprendider vardaivel savens d'avantatg.

Participaziun, infurmaziun e barat: Dad integrar baud ils tschertgels pertutgads en in project è in dals facturs centrals per il success.

Salvar las grondas ovras idraulicas: Lezzas produceschan già oz la gronda part dal current en Svizra ed ellas giaudan ina bona reputaziun en la populaziun.

Ils chantuns emprendan in da l'auter: Il 2022 croda la KEV davent. Per remplazzar questa subvenziun per energias regenerablas ston ils chantuns prender las hottas enta maun. Els pu dessan introducir ina KEV chantunala. Plinavant possedan singuls chantuns già oz instruments ch'auters chantuns pon surprender.

Labors per experiments: La strutura federalistica porscha als chantuns la pussaivladad dad experimentar. Las emprovas cun la geotermia ch'han fatg naufragi a Basilea e Son Gagl na munten betg la finiziun da questa tecnologia en Svizra. Auters chantuns san emprender da questas experientschas che pon contribuir al success d'in nov project.

Discutar in sistem directiv: Era sche l'acceptanza per ina taxa directiva areguard clima ed energia n'è per il mument betg dada èsi da cintinuar e manar ina discussiun objectiva surloner.